בס"ד

בית ספר בעין האח"ר שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

🐹 מתכננים בית לעוגר: מה כל בעל חיים צריך?

אפיונים עם בעלי חיים · שיעור 2 · פרק ראשון: צורכים של בעלי החיים

🎯 האיומנות של היום: השערה · כלי: משפט השערה: אני משער/ת ש... כי...
משערים מה יקרה ומסבירים למה, צוד לפני שבודקים – ואחר כך בודקים אם צדקנו.
כלי הלמידה: בחלק הראשון כותבים מה לדעתכם יקרה. בחלק השני (אחרי "כי") כותבים את הסיבה. אחרי הניסוי מסמנים: ההשערה אושרה או לא אושרה.

✨ **פתיחה:** שלום ילדים! דמיינו שהכיתה מקבלת עוגר לפינת החי. לפני שהוא מגיע, עונחנו צריכים לתכנן לו בית. מה נשים בכלוב? איפה נציב אותו? אם נשכח משהו חשוב, העוגר לא יוכל לחיות.
❓ **שאלת החקר: מה צריך להיות בבית של עוגר כדי שיוכל לחיות בו, והאם מקום מוצל שואר על טמפרטורה נוחה יותר מאקום בשמש?**

מסך החקר

התבוננות · תצפית ושאילת שאלות

1. צפו בסרטון והתבוננו: לאיזה אוכל הולכים רוב בעלי החיים?
2. רשמו שלושה דברים שראיתם בסרטון.
3. כתבו שאלה אחת על מה שבעל חיים צריך בבית שלו.

הגדרה · השלכות השערה, תכנון ניסוי ובידוד

1. צירו בקושות תוכנית של כלוב לעוגר.
2. סמנו בציור את חמשת צורכי הקיום לפי רשימת התיוק.
3. כתבו השערה במשפט "אני משער/ת ש... כי..." על הקופסה בצל והקופסה בשמש.
4. מדדו את הטמפרטורה בשתי הקופסאות בהתחלה, אחרי 10 דקות ואחרי 20 דקות.
5. רשמו את התובאות בטבלה.

המשגה · ניתוח תובאות והמשגה

1. סמנו אם ההשערה שלכם אושרה.
2. בדקו את התכנון שלכם בסימולציה "בית לעוגר": האם העוגר מרגיש טוב?
3. איינו את הפריטים בבית לעוגר: מה צריך (חובה) ומה רק רצוי?
4. איינו את חמשת צורכי הקיום על לוח הכיתה.
5. השלימו את משפט ההמשגה.

✏️ תרגול

דוגמה: השערה – "אני משערת שבקופסה שבצל יהיה קריר יותר, כי השמש מחממת את מה שהיה מאחורה". אחרי 20 דקות: בצל 24°C ובשמש 31°C. ההשערה אושרה, ולכן נציב את בית העוגר במקום מוצל.

⭐ 1. מה מהדברים הבאים אינו צורך קיום של בעל חיים?

☐ מים ☐ חמצן ☐ טלוויזיה ☐ מזון

⭐ 2. גם לדג באקווריום יש צורך בחמצן.

☐ נכון ☐ לא נכון

⭐ 3. התאימו כל צורך למה שנותן אותו לאוגר בכלוב.

מתחילים	**מתאימים**
א. מים	___ גרעינים וירקות
ב. מזון	___ בית קטן מעל
ג. מקום מסתור	___ כלוב במקום מוצל, רחוק מהשמש החזקה
ד. טמפרטורה מתאימה	___ בקבוק שתייה

⭐⭐ 4. כל בעלי החיים ___ (אוכלים), ___ (מכניסים אוויר), ___ (מוציאים פסולת) ו-___ (נעשים גדולים יותר).

מחסן מילים: ניזונים · נושמים · מפרישים · גדלים

⭐⭐ 5. השלימו: מאיפה משיג כל בעל חיים מים ומזון?

בעל החיים	**מים**	**מזון**

⭐⭐ 6. למה חשוב שבשתי הקופסאות יהיה אותו סוג מדחום ואותה קופסה?

⭐⭐ 7. סדרו את שלבי הניסוי לפי הסדר.

- ___ מניחים קופסה אחת בפל וקופסה אחת בשמש
- ___ מחכים 20 דקות
- ___ קוראים את המדחומים ורושמים בטבלה
- ___ כותבים השערה

⭐⭐⭐ 8. בקבוצה אחרת הטמפרטורה בשתי הקופסאות יצאה כמעט שווה. מה אפשר להסיק? מה כדאי לעשות?

⭐⭐⭐ 9. הסם רובוט שפע ו"אוכל" חשמל הוא יצור חי? הסבירו בעזרת מאפייני החיים.

⭐⭐⭐ 10. תכננו בית לבעל חיים אחר לבחירתכם (למשל דג או ציפור). סמנו בציור איך הוא מקבל כל אחד מחמשת צורכי הקיום.

💡 **האתגר – צורכי קיום חוניים:** כל בעל חיים צריך... ולכן כשמתכננים בית לבעל חיים חשוב ש...

🔭 **שאלת חקר פתוחה:** האם קופסה עם מכסה בהיר מתחממת בשמש פחות מקופסה עם מכסה כהה? תכננו ניסוי הוגן שיבדוק זאת – בלי בעלי חיים.

🪞 התבוננות

מה למדתי היום?

האם ההשערה שלי אוששה? מה זה לימד אותי?

באיזו מיומנות השתמשתי היום? איך היא עזרה לי?

איך הצלחתי היום? ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 · ✅ אני יכול/ה השערה ☐

פותח על ידי נעמי מועלם, מדריכת מו״ט יסודי